

Сільськогосподарська галузь для української держави завжди була однією її пріоритетних сфер розвитку як зовнішньої, так і внутрішньої економіки. Українська держава багата на родючі землі, талановитих агрономів та працюючих хліборобів. Крім того, аграрний сектор інтенсивно розвивається, залучаючи найбільш ефективні технології та методи обробки землі.

Агропромисловий комплекс є одним з найважливіших секторів економіки народного господарства України. Стійке нарощування виробництва сільськогосподарської продукції, створення надійного фонду продуктів харчування - головна умова підвищення рівня життя громадян України.

Потреба збільшення виробництва зерна за дотримання екологічних вимог зумовлює підвищену увагу до захисту рослин. Забезпечуючи максимальне збереження врожаю і високу якість зерна, маємо не випускати з поля зору екологічної безпеки застосування заходів, а водночас — їх економічну доцільність.

Нарощування виробництва зерна і підвищення ефективності зернового комплексу потребує додаткових затрат на застосування інтенсивних, стійких сортів, добрив, засобів захисту рослин, а також високопродуктивної техніки на всіх технологічних операціях. Ефективний інтегрований захист рослин передбачає використання стійких сортів; застосування агротехнічних прийомів, що обмежують розмноження і поширення шкідливих організмів; визначення екологічної безпеки й економічної доцільності проведення хімічних заходів захисту культури та найбільш раціональних способів застосування пестицидів (обробка насіння, суцільне, стрічкове чи крайове обприскування) і біологічних методів у конкретній ґрунтово-кліматичній зоні.

Агротехнічні заходи справляють істотний вплив на формування врожаю, його якість та розміри потенційних і фактичних втрат від шкочинних факторів. Захисна функція організаційно-господарських заходів і прийомів реалізується насамперед у запобіганні масовому розмноженню шкідників, обмеженні розвитку хвороб та бур'янів, підвищеної стійкості, витривалості й конкурентоздатності рослин. Агротехнічні заходи безпосередньо змінюють екологічне середовище, від якого залежить розмноження, розвиток шкідливих організмів, а також їх природних ворогів.

На сучасному етапі розвитку рослинництва сівозміни залишаються головним фактором в обмеженні шкодочинності шкідливих організмів. Вони відіграють вирішальну роль в мікробіологічній активності ґрунтів, сприяють підтриманню в них мікробіологічного гомеостазу, розвитку антагоністичних патогенам форм мікроорганізмів, обмеженню шкідливих організмів, що мешкають у ґрунті - це більшість збудників хвороб і значна кількість фітофагів. Надзвичайно важливе значення для вирощування будь-якої культури має використання здорового насінневого та садивного матеріалу, калібрування і відбір здорового насінневого матеріалу, протруювання пестицидами, мікробіологічними препаратами, обробка регуляторами росту. В інтегрованих системах захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів значна питома вага хімічних засобів захисту. На сьогодні отримання сталих високих врожаїв без застосування пестицидів практично не можливо.

Практичний досвід і дані наукових установ показують, що втрати урожаю від хвороб, шкідників та бур'янів сягають 30 та більше %. Тому, для забезпечення одержання сталих врожаїв високої якості необхідно впроваджувати інтегровані системи захисту сільськогосподарських культур. Важливим завданням служби захисту рослин є забезпечення високої ефективності у боротьбі з шкідливими організмами при мінімальних витратах препаратів та інших засобів, а також запобігання забрудненню пестицидами навколишнього середовища та вирощуваної продукції. З цією метою на підставі даних прогнозу і фактичного заселення(зараження) рослин слід планувати оптимальні обсяги обробок пестицидами проти хвороб, шкідників і бур'янів, поєднуючи їх з агротехнічними, біологічними та іншими заходами. Головним завданням державної політики у сфері захисту рослин є гарантування безпеки здоров'я людини та охорони довкілля при здійсненні заходів щодо захисту рослин.

Пестициди містять токсичні речовини, тобто речовини хімічного чи біологічного походження, здатні у певних кількостях викликати порушення життєдіяльності людського чи тваринного організму. Пестициди мають різні рівень токсичності та період розпаду шкідливих речовин. Це викликає необхідність суворого санітарного контролю за вмістом токсичних речовин у виробленій

сільськогосподарській продукції, що реалізується споживачам. Залишки токсичних речовин у продукції не повинні перевищувати встановлені Державними санітарними правилами та нормами. Держпродспоживслужба утворена відповідно до [постанови КМУ від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади»](#).

Відповідно до розпорядження Кабінету міністрів України від 6 квітня 2016 року № 260-р «Питання Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» Держпродспоживслужба офіційно розпочала роботу і приступила до виконання функцій.

[Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 106-р](#) Головою Держпродспоживслужби призначено Володимира Лапу.

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України та який реалізує державну політику у галузі ветеринарної медицини, сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, карантину та захисту рослин, ідентифікації та реєстрації тварин, санітарного законодавства, попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, метрологічного нагляду, ринкового нагляду в межах сфери своєї відповідальності, насінництва та розсадництва (в частині сертифікації насіння і садивного матеріалу, охорони прав на сорти рослин), державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів і рекламу в цій сфері.

Держпродспоживслужба у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Основними завданнями відділу контролю за обігом засобів захисту рослин Держпродспоживслужби є: здійснення відповідно до закону державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства щодо зберігання, транспортування, торгівлі та застосування засобів захисту рослин, здійснення контролю за виконанням фітосанітарних заходів;

Захист рослин –це система управління шкідливими організмами, яка враховуючи екологічні пороги шкідливості, використовує в першу чергу природні обмежуючі фактори поряд із використанням усіх технологій і методів, що задовольняють економічні, екологічні та токсикологічні вимоги.

Основними принципами державної політики у сфері діяльності пов'язаної з пестицидами і агрохімікатами є пріоритетність збереження здоров'я людини і охорони навколишнього природного середовища по відношенню до економічного ефекту від застосування пестицидів і агрохімікатів.

Пестициди містять токсичні речовини, тобто речовини хімічного чи біологічного походження, здатні у певних кількостях викликати порушення життєдіяльності людського чи тваринного організму. Пестициди мають різні рівень токсичності та період розпаду шкідливих речовин. Це викликає необхідність суворого санітарного контролю за вмістом токсичних речовин у виробленій сільськогосподарській продукції, що реалізується споживачам. Залишки токсичних речовин у продукції не повинні перевищувати встановлені Державними санітарними правилами та нормами.

Про перевірки

Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються відповідно до річних планів, що затверджуються органом державного нагляду за діяльністю суб'єктів господарювання, яка віднесена:

до високого ступеня ризику - не частіше одного разу на два роки;

до середнього ступеня ризику - не частіше одного разу на три роки;

до незначного ступеня ризику - не частіше одного разу на п'ять років.

На підставі наказу оформляється направлення на проведення заходу державного нагляду (контролю), яке підписується керівником органу державного нагляду (контролю) із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові) дату і номер наказу (рішення, розпорядження), місце здійснення заходу, строки здійснення, тип, підставу та засвідчується печаткою";

Державний нагляд (контроль) здійснюється за місцем провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання або його відокремлених підрозділів, або у приміщенні органу державного нагляду (контролю) у випадках, передбачених законом.

Органи державного нагляду (контролю) здійснюють планові заходи з державного нагляду (контролю) за умови письмового повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу не пізніше як за десять днів до дня здійснення цього заходу.

Повідомлення повинно містити:

дату початку та дату закінчення здійснення планового заходу;
найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, щодо діяльності яких здійснюється захід; найменування органу державного нагляду (контролю).

Повідомлення надсилається рекомендованим листом та/або за допомогою електронного поштового зв'язку або вручається особисто під розписку керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання - юридичної особи, її відокремленого підрозділу, фізичній особі - підприємцю або уповноваженій ним особі.

Допуски(посвідчення)

Організація(установа) та фізична особа-підприємець, діяльність яких пов'язана з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею пестицидами і агрохімікатами зобов'язанні відповідно до

ст.11 Закону України»Про пестициди і агрохімікати»(86/95-ВР), згідно Постанови КМ України №746 від 18 вересня 1995 року зі змінами згідно з Постановами КМУ №9 від 14.01.2009р. та №853 від 10.08.2011р та Наказу Мінсільхозпроду України від 27 травня 1996 року №158 працівникам, які безпосередньо працюють з пестицидами і агрохімікатами після проведення медогляду надати до Держпродспоживслужби в Одеській області наступні документи для отримання Допуску(посвідчення)на право роботи з пестицидами та агрохімікатами:

- 1.Заява установленої форми-2екз
- 2.Місце роботи та посада осіб(трудова угода, наказ на призначення, патент та інше).
- 3.Санітарна книжка з відповідним висновком про відсутність протипоказань при роботі з пестицидами та агрохімікатами.
- 4.Ксерокопія паспорту(1,2,11 сторінки) завірена підписом власника
- 5.Копія документу про освіту(диплом).
- 6.Копія свідоцтва про реєстрацію(для юридичних осіб)
- 7.Наказ на організатора робіт.

Керівники суб'єктів господарювання несуть відповідальність за своєчасне направлення працівників на навчання.